

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा एप्रिल – २०१६

कक्षा – शास्त्री-१ (SEM-2)	प्रश्नपत्रम् – ७	गुणाः – ७०
विषयः – वास्तुशास्त्रम्	CE-1.2.3	समयः – ११ तः २
दिनाङ्कः – २५/४/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – वास्तुतत्त्वविवेकः	

	प्रथमान्वितिः - १	
प्रश्नः - १	द्वयोः सान्वयं व्याख्यां कार्या ।	०८
	<p>(१) उत्तममष्टाभ्यधिकं हस्तशतं नृपगृहं पृथुत्वेन । अष्टाष्टोनान्येयं पञ्च सपादानि दैर्घ्येण ॥</p> <p>(२) आगच्छ सर्वकल्याणि वसुधे लोकधारिणि । उद्धृतासि वराहेण सशैलवनकानने ॥</p> <p>(३) जालान्तरगे भानौ यदणुतरं दशनं रजो याति । तद्विन्द्यात् परमाणुं प्रथमं तद्वि प्रमाणानाम् ॥</p>	
प्रश्नः - २	एकस्मिन् विषये विस्तारेण वर्णनं कुरु ।	०८
	<p>(१) गृहवारि निस्सारणम् विशदं विवेचयत ।</p> <p>(२) आयादि लक्षणं विशदं वर्णयत ।</p>	
प्रश्नः - ३	द्वयोः टिप्पणीं लिखत ।	०४
	<p>(१) भूपरीक्षा ।</p> <p>(२) शुभयोगाः ।</p> <p>(३) वृषभवास्तुचक्रम् ।</p> <p>(४) गृहे कक्षविन्यासः ।</p>	
प्रश्नः - ४	अधोलिखितयोः पञ्चप्रश्नानां लघूत्तराणि लिखत ।	०५
	<p>(१) गृहस्य ध्रुवादि संज्ञां लिखतु ।</p> <p>(२) गृहे प्रधानद्वारं कुत्र प्रयुज्यते ।</p> <p>(३) काकिणीसूत्रम् लिखतु ।</p> <p>(४) मासफलं किम् ?</p> <p>(५) आयः कति ? के च ते ?</p> <p>(६) वृषभचक्रे वृषभस्य अग्रपादे कति नक्षाणि भवन्ति ?</p> <p>(७) गजपृष्ठभूमिलक्षणम् ?</p>	
	द्वितीयान्वितिः - २	
प्रश्नः - ५	द्वयोः सान्वयं व्याख्यां लिखत ।	०८
	<p>(१) दशांशकान् शिरोभागे पृच्छे सप्तदशांशकान् । त्यजेद्दुदं शिरोभागात् पृच्छादष्टादशं शुभम् ॥</p> <p>(२) आसन्तो वल्मीको दक्षिणपार्श्वे विभीतकस्य यदि । अध्यर्धे भवति शिरा पुरुषे ज्ञेया दिशि प्राच्याम् ॥</p>	

	(३) विशन्तु भूतले नागा लोकपालाश्च सर्वतः । अस्मिन् गृहेऽवतिष्ठन्तु आयुर्वलकराः सदा ॥	
प्रश्नः -६	एकमेव विषये विस्तारेण उत्तरं लिखतु ।	०८
	(१) गृहप्रवेशविधिः विशदं वर्णयत । (२) नानाविधप्रतिमालक्षणं विवेचयत ।	
प्रश्नः -७	द्वयोः टिप्पणीं लिखतु ।	०४
	(१) गृहसमीपे वृक्षविचारः । (२) कलशचक्रविचारः । (३) गृहे आंगनविचारः । (४) भवनाङ्गानि ।	
प्रश्नः -८	अधोलिखितयो पञ्चप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।	०५
	(१) कुण्डलक्षणं लिखतु । (२) प्रतिमायाः प्रकारः कति ? (३) कूपः कुत्र प्रयुज्यते ? (४) शिवपञ्चायतनदेवाः के देवाः ? (५) गजलक्षणं किम् ? (६) अधिवासमण्डप-अलङ्करणम् किम् ? (७) सचिवालयसमीपे गृहनिर्माणफलम् ।	
	तृतीयान्वितिः - ३	
प्रश्नः -९	द्वयोः सान्वयं व्याख्या कार्या ।	०२
	(१) यदि स्वर्णमयं वृक्षं गृहमध्ये न रोपयेत् । अजिते तुलसीवृक्षं रोपयेदधनाशनम् ॥ (२) यथाचलो गुरुर्मरुदावा समचलं मम । आरोपितं गृहस्तम्भं तथा त्वमचलं कुरु ॥ (३) गृहमध्ये हस्तमितं खात्वा परिपूरितं पुनः श्वक्षम् । यद्यूनमनिष्टं तत्समे समं धन्यमधिकं यत् ॥	
प्रश्नः -१०	एकस्मिन् विषये विस्तारेण वर्णनं कुरु ।	०८
	(१) गृहे प्रधानद्वारविचारः विशदं विवेचयत । (२) नक्षत्रादिवनविचारः विशदं विवेचयत ।	
प्रश्नः -११	एका टिप्पणीं लिखतु ।	०२
	(१) वास्तुपूजाविधिः । (२) गृहप्रवेशविधिः ।	
प्रश्नः -१२	अधोलिखितयोः प्रश्नानां उत्तराणि लिखतु ।	०२
	(१) पाकशाला कस्मिन् दिशि करणीया ? (२) पञ्चामृते के के द्रव्याणि प्रयुज्यते ? (३) भद्राप्रतिष्ठा कुत्र भवति ? (४) मलिनब्रह्मस्थानं किं फलम् ?	
